

## Density

Tomáš Jirsa, Adéla Konečná

*Hotov jsem / Éterem nést se v strmém vzeplování / Za čistým činem k jiným oblastem.*

Goethe, Faust, díl 1

V nadsázce řečeno, celý svět i veškerá existence mimo něj stojí na vibraci. Vibrace jako princip spojuje mikroskopické i makroskopické procesy, je základem hmoty i energie a prostupuje také lidskou zkušenost v podobě zraku, sluchu, emocí či vnímání. Od fyziky přes biologii až po metafyziku či estetiku, lze vibraci nahlížet jako jeden z určujících principů světa kolem (i uvnitř) nás. Každá vibrace má zároveň svůj tón, o čemž věděl své již Hugo z Cluny, který se na konci 11. století rozhodl zobrazit hudební tóny v chórové kapli nové clunyjské baziliky. Byl totiž přesvědčen, že vzhledem k tajným svazkům, jež podle Boëthia vážou sedm not stupnice k sedmi planetám, představují tóny kosmologické prvky a jako takové jsou také klíčem k univerzální harmonii.

Adéla s Tomášem nejspíš na univerzální harmonii nevěří, a to tím spíše, že planet máme nakonec o jednu více. To, že vibrace – a s ní se nevyhnutelně pojící zvuk – není jen fyzikální fenomén a má také ohromnou moc věci propojovat, by ale doufám podepsali. Jejich rhizomatická struktura, prorůstající jako bizarní zvukové mycelium několika podlažími věže frýdeckého kostela sv. Jana Křtitele, je totiž právě, a především o propojování. Každý z objektů, vznášejících se v prostoru, vydává jiný zvuk a ten se dále šíří, rezonuje a cirkuluje. Návštěvník / recipient má vlastně dvě volby, buď přiloží ucho k jedné z četných trubíc „zvukovodů“, klikatících se prostorem a zvuk toho kterého objektu bude vnímat separátně, nebo nechá každý z těchto hlasů splynout s okolní zvukovou krajinou, skrze níž se celá věž stává rezonujícím organismem, v němž zvuk proudí jako krev cévami, rozlévá se v prostoru a proměňuje stavbu v „dýchající tělo“. Tato struktura nemá ani začátek ani konec a záměrně v ní absentuje i nějaké těžiště. Je nehierarchická a decentralizovaná podobně jako síť, do kterých se Adéla a Tomáš rádi noří i v civilním životě. Jako možná nejaktivnější členové kontrakulturního kolektivu HLUBINA považují síťování za přirozenou alternativu ke klasickému pojetí kultury a vedení kulturních institucí. Odmítají předem definované role a systematicky rozměňují hranice mezi „tvůrci obsahu“ a „diváctvem“. Jejich instalace – stejně jako osobní přístup k životu – tak v první řadě manifestuje představu světa jako vzájemně propojeného pole, v němž sice může docházet i k disonancím, žádný z hlasů, ale neumlčuje ty zbylé.

### Dodatek:

Termín density, značící hustotu, představuje ve zvukové terminologii také počet odrazů, kterých zvuk dosáhne během šíření prostorem. Každý náraz na stěnu, každá změna směru, tak činí zvuk hutnějším, intenzivnějším. Nejinak se to má – dle mého soudu – i s Adélou a Tomášem, pro něž je každá interakce, každý „náraz“, předpokladem jejich odolnosti. Z toho plyne, že zvuk i člověk sílí s počtem kontaktů (buť třeba se stěnou). Ostatně ve vakuu zvuk mlčí. :)

**Tomáš Knoflíček** (\* 1973) je kurátor, pedagog, historik umění a hudebník. Vedle výzkumu českého středověkého umění se zaměřuje především na společenskou roli současné vizuální produkce a její vztah k veřejnému prostoru. Od roku 2004 působí na Fakultě umění Ostravské univerzity. V Ostravě spoluzaložil festival umění ve veřejném prostoru Kukačka (od roku 2010) a kurátorsky vedl Galerii Lauby a Galerii Dukla. Spolu s Liborem Novotným také připravil 6. edici festivalu Brno Art Open 2017 (Dichtung und Wahrheit) nebo 3. ročník pražského festivalu M3 (Biotop). V roce 2024 připravil pro GHMP v Praze výstavu Ostrava: Návratný průzkum (spolu s kurátorem Martinem Netočným). Aktuálně je hostujícím kurátorem Galerie Kurzor při Centru pro současné umění Praha (spolu s kurátorkou Kateřinou Štroblovou). Knoflíček je členem hudebně-experimentální formace Gurun Gurun a audiovizuálního projektu LyrArkestra+.